

TEMATY NA CZĘŚĆ USTNĄ EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA POLSKIEGO W ROKU SZKOLNYM 2014/2015

Technikum Nr 1 w Goleniowie

LITERATURA

1. Odwołując się do wybranych utworów, omów realizację i funkcje motywu wędrówki w literaturze.
2. Mity, jako ważne tworzywo literatury. Scharakteryzuj to zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.
3. Biblia, jako źródło inspiracji literackich. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
4. Przedstaw i oceń różnorodne wizerunki uwodzicielek. Prezentując temat, odwołaj się do kilku przykładów z literatury różnych epok.
5. Obraz totalitaryzmu w literaturze europejskiej XX wieku. Dokonaj analizy i porównania wybranych ujęć tematu.
6. Tematyka wojenna w wybranych utworach polskich poetów XX wieku. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
7. Analizując wybrane utwory, omów motyw przyjaźni w literaturze.
8. Na wybranych przykładach literackich przedstaw funkcjonowanie motywu snu.
9. Analizując wybrane utwory, omów, jaką rolę odgrywają pieniądze w życiu bohaterów literackich.
10. Człowiek wobec cierpienia innych. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane teksty literackie okresu wojny i okupacji.
11. Portret córki. Porównaj wybrane bohaterki, odwołując się do przykładów literackich.
12. Wizerunek człowieka w twórczości Wisławy Szymborskiej. Omów temat na przykładzie wybranych utworów.

13. Rodzina i jej problemy. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów literackich XIX i XX wieku.
14. Odwołując się do wybranych utworów, przedstaw różne portrety rodziców w literaturze.
15. Literatura faktu. Omów cechy tego gatunku, odwołując się do wybranych przykładów.
16. Portrety kobiet w literaturze. Porównaj najciekawsze, twoim zdaniem, kreacje bohaterek. Wyjaśnij wybór.
17. Odwołując się do wybranych utworów, przedstaw różnorodne ujęcia motywu wsi i jej mieszkańców w literaturze.
18. Bunt człowieka przeciwko Bogu. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów literackich różnych epok.
19. Literacki obraz łagrów i lagrów. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych utworów.
20. Pytanie o sens cierpienia w literaturze polskiej i obcej. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do utworów z różnych epok.
21. Motyw ojca i syna w literaturze. Omów problem na wybranych przykładach.
22. Wzorce osobowe prezentowane w dziełach literackich różnych epok. Analizując utwory, scharakteryzuj wybranych bohaterów.
23. Kostium, maska, przebranie. Zanalizuj i porównaj postawy bohaterów literackich, ukrywających swoją tożsamość.
24. Analizując wybrane utwory powstałe w różnych epokach literackich, przedstaw sposoby ukazywania bohaterskiej śmierci.
25. Krytyczne postawy pisarzy wobec własnego narodu. Omów problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
26. Wizerunek śmierci w literaturze. Omów wykorzystanie motywu na podstawie wybranych utworów literackich.
27. Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Analizując wybrane utwory, przedstaw funkcje motywu przemiany.

28. Odwołując się do wybranych przykładów, scharakteryzuj i porównaj portrety mężów w literaturze.
29. Rola lektur w kształtowaniu charakterów postaci literackich. Omów zagadnienie, sięgając do kilku literackich przykładów.
30. Odwaga i tchórzostwo. Odwołując się do literatury, scharakteryzuj skrajne postawy bohaterów. Przedstaw konsekwencje przyjęcia prezentowanych postaw.
31. Bohaterowie literaccy powracający do domu. Rozważ problem na wybranych przykładach.
32. Obraz szaleńca w literaturze. Przedstaw i porównaj wybrane postacie z literatury polskiej i obcej.
33. Odwołując się do wybranych utworów, wskaż i omów motywy horacjańskie w literaturze polskiej oraz określ ich funkcje.
34. Zaprezentuj i oceń postawy człowieka wobec zła na przykładzie wybranych utworów literackich.
35. Motyw rycerza w literaturze różnych epok. Przedstaw i porównaj różne kreacje wojowników, odwołując się do wybranych przykładów.
36. Obraz Rosji w literaturze. Zaprezentuj temat, analizując wybrane utwory.
37. Polskie tradycje i obyczaje. Omów ich funkcje w wybranych utworach literackich.
38. Różne funkcje modlitwy. Omów problem, odwołując się do kilku przykładów z utworów literackich różnych epok.
39. *Memento mori* w literaturze średniowiecza i baroku. Porównaj funkcjonowanie tego motywu, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
40. Portret Sarmaty w literaturze dwóch wybranych epok. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów literackich.
41. Motyw wygnańca w poezji Juliusza Słowackiego. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich.

42. Nauczyciel w literaturze. Przedstaw najciekawsze, Twoim zdaniem, kreacje pedagogów w literaturze.
43. Omów rolę motywu przyrody w literaturze, wykorzystując wybrane przykłady.
44. Bunt i pokora, jako sposoby zachowań człowieka. Przedstaw je i określ ich konsekwencje dla ludzkiego istnienia, odwołując się do wybranych przykładów.
45. „Pan Tadeusz”, jako źródło odwołań literackich. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory nawiązujące do poematu Adama Mickiewicza.
46. Dramat niespełnienia ludzkich marzeń przedstawiony w literaturze. Określ jego przyczyny i konsekwencje, analizując wybrane utwory.
47. Przeprowadź analizę porównawczą dwóch wizji rewolucji na podstawie wybranych utworów literackich z różnych epok.
48. Konflikt pokoleń w ujęciu twórców różnych epok. Rozważ problem, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
49. Odwołując się do wybranych przykładów, omów funkcjonowanie motywu pracy w literaturze.
50. Dekalog bohaterów Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów pisarza.
51. Dokumentaryzm i paraboliczność, jako sposób przedstawiania rzeczywistości w dziełach współczesnych twórców. Omów na wybranych przykładach literackich.
52. Posługując się przykładami z literatury, omów problem buntu człowieka przeciwko zastanej rzeczywistości.
53. Motyw „gloria victis” w utworach drugiej połowy XIX i początku XX wieku. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
54. Problem cierpienia niezawinionego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich różnych epok.

55. Żołnierz, powstaniec, konspirator jako bohaterowie literatury polskiej. Omów problem, odnosząc się do wybranych utworów.
56. Żart, śmiech, satyra - jako wyraz dezaprobaty wobec rzeczywistości. Omów na wybranych przykładach literackich.
57. Mit o Prometeuszu i jego literackie przetworzenia. Omów, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
58. Wzorce osobowe promowane w dziełach literackich różnych epok. Przedstaw zagadnienie na podstawie wybranych utworów.
59. Rola postaci drugoplanowych. Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów literackich.
60. Różne portrety polskiego inteligenta. Omów zagadnienie, wykorzystując analizę wybranych utworów literackich.
61. Odwołując się do wybranych utworów Johna Ronalda Reuela Tolkiena, scharakteryzuj świat przedstawiony w jego powieściach.
62. Odwołując się do wybranych utworów, przedstaw i porównaj literackie obrazy nędzy w dziełach literatury polskiej i powszechnej.
63. Rola rekwizytu w literaturze. Omów zagadnienie, sięgając do wybranych przykładów literackich.
64. Różne sposoby na wychowanie człowieka. Przedstaw problem, analizując wybrane utwory literackie.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Stereotypy kobiecości we współczesnej literaturze, reklamie i filmie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
2. Moralne konsekwencje II wojny światowej. Omów problem w oparciu o analizę wybranych dzieł literackich i filmowych.
3. Obraz tańca w literaturze i malarstwie. Omów zagadnienie, przywołując materiał literacki i malarski z wybranych epok.

4. Motyw brzydoty. Omów funkcje tego motywu, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
5. Kreacje bohaterów niepokornych w filmie i literaturze. Analizując wybrane utwory, zaprezentuj temat.
6. Bitwa, jako temat literacki, malarski i filmowy. Analizując wybrane dzieła, omów funkcje scen batalistycznych oraz wskaż, jakimi środkami artystycznego wyrazu posłużyli się artyści w ukazywaniu scen walki.
7. Różne sposoby ukazywania piękna ludzkiego ciała. Porównaj je, odwołując się do literatury i sztuki.
8. Sztuka i literatura wobec okrucieństwa wojny. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
9. Omów funkcję motywu czasu i przemijania w literaturze oraz sztuce różnych epok.
10. Analizując wybrane utwory, porównaj różne obrazy zaświatów w literaturze i sztuce.
11. Analizując wybrane utwory, porównaj sposoby przedstawienia powstania warszawskiego w literaturze i fotografii.
12. Uczta, wieczerza, przyjęcie i biesiada, jako sposób spędzania wolnego czasu. Odwołaj się do wybranych przykładów z literatury i sztuki.
13. Motyw syna marnotrawnego. Omów jego funkcjonowanie, odwołując się do wybranych z literackich i malarskich.
14. Analizując wybrane dzieła, przedstaw zjawisko ekspresjonizmu w literaturze i sztuce.
15. Analizując wybrane dzieła, przedstaw zjawisko impresjonizmu w literaturze i sztuce.
16. Motyw buntownika w literaturze i filmie. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych dzieł.
17. Współczesna *manga*, jako tekst kultury. Omów cechy języka i świata przedstawionego na wybranych przykładach.

18. Wielkie wydarzenia z historii Polski w literaturze, filmie i malarstwie. Omów temat na wybranych przykładach.
19. Różne wizje przyszłości w literaturze i filmie. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych dzieł literackich i filmowych.
20. Portret Madonny w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie, analizując wybrane dzieła.
21. Miasto, jako przestrzeń kontrastów: nędzy i bogactwa. Omów problem, odwołując się do wybranych przykładów z literatury, malarstwa i filmu.
22. Motyw polskiego dworku w literaturze i sztuce. Omów temat na wybranych przykładach.
23. Motyw wesela i jego funkcje w literaturze i sztuce. Omów problem na podstawie analizy wybranych przykładów.
24. Obraz morza w literaturze i malarstwie. Przedstaw funkcjonowanie tego motywu na wybranych przykładach.
25. Różne kreacje postaci wampira. Omawiając temat, odwołaj się do przykładów z literatury, malarstwa i filmu.
26. Sceny z życia świętych w literaturze i malarstwie. Omów i porównaj wybrane teksty kultury polskiej i europejskiej.
27. Literackie i malarskie portrety matek. Omów różne wizerunki matek, odwołując się do wybranych przykładów.
28. Obraz rewolucji w literaturze i sztuce. Omów funkcje tego motywu, analizując wybrane dzieła od romantyzmu do współczesności.
29. Analizując wybrane przykłady, porównaj literacki i filmowy obraz getta warszawskiego.
30. Portrety świętych w literaturze i malarstwie. Analizując przykłady z różnych epok, porównaj różne sposoby prezentacji świętych.
31. Odwołując się do wybranych utworów, omów funkcjonowanie motywu *danse macabre* w literaturze i malarstwie.

JĘZYK

1. Funkcje znaków przestankowych w budowaniu przesłania dzieła literackiego. Omów je na podstawie analizy wybranych utworów liryki współczesnej.
2. Twórcze wykorzystania stylów funkcjonalnych w poezji XX wieku. Omów problem na wybranych przykładach.
3. Przywołując wybrane przykłady, omów zjawisko mody językowej.
4. Oceń poprawność językową wybranych tekstów prasowych. Scharakteryzuj kryteria, którymi się posłużyłeś.
5. Przedstaw charakterystyczne cechy języka internautów na przykładach wypowiedzi internetowych.
6. Na podstawie analizy stylistycznej fragmentów wybranych dzieł literackich, omów zjawisko komizmu językowego.
7. Zapożyczenia we współczesnej polszczyźnie. Omów problem i przedstaw zasadność stosowania zapożyczeń z języka angielskiego.
8. Przedstaw eksperymenty językowe w poezji polskiej XX wieku, analizując wybrane teksty.
9. Zróżnicowanie polszczyzny – język w domu, pracy i w szkole. Omów jego odmiany na wybranych przykładach.
10. Kolokwializmy i słownictwo dosadne w literaturze. Omów ich funkcje w wybranych tekstach i oceń zasadność ich użycia.
11. Język propagandy. Przedstaw jego cechy charakterystyczne na dowolnie wybranych materiałach propagandowych.
12. Poprawność językowa wybranych artykułów gazety lokalnej. Wymień i scharakteryzuj kryteria, którymi posługiwałeś się, dokonując oceny poprawności tych tekstów.

13. Sztuka przekonywania a manipulacja językowa – porównaj sposoby wykorzystania środków językowych we współczesnych polskich tekstach propagandowych.
14. Językowe sposoby kreowania obrazu świata w reklamie telewizyjnej. Przedstaw je na wybranych przykładach.
15. Funkcja neologizmów w twórczości poetyckiej. Omów na przykładach dzieł różnych twórców.
16. Język bloga. Posługując się wybranymi przykładami, omów charakterystyczne cechy dzienników internetowych.
17. Wykorzystanie językowych środków ekspresji w tekstach wybranego zespołu rockowego. Zanalizuj odpowiednie przykłady.
18. Omów rolę stylizacji w tekstach kultury dwóch epok, odwołując się do wybranych utworów.
19. Cechy gwary uczniowskiej na przykładzie analizy języka z Twojego środowiska. Omów problem, opierając się na zebranym materiale językowym.
20. Zapożyczenia językowe. Omów problem i oceń zasadność najnowszych zapożyczeń w języku polskim.
21. Językowe sposoby wyrażania uczuć. Przedstaw problem, odwołując się do materiału badawczego, jaki dostarczą ci listy pokolenia romantyków i osób współczesnych.
22. Tak mówią bohaterowie literaccy. Omów język wybranej postaci ze szczególnym uwzględnieniem charakterystycznych cech określających jej charakter i przynależność środowiskową.
23. Język współczesnych piosenek młodzieżowych. Wyjaśnij, jakie tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny znalazły w nim odzwierciedlenie.
24. Omów i scharakteryzuj na przykładach ze współczesnych czasopism gatunki publicystyki prasowej.

25. Scharakteryzuj język i styl postaci publicznej na wybranym materiale językowym.
26. Język reklamy i jego funkcje. Przedstaw zagadnienie w oparciu o teksty z TV, radia, prasy.
27. Stylizacja biblijna. Omów jej cechy i rolę w wybranych dziełach literackich.
28. Cechy języka wybranej subkultury. Dokonaj charakterystyki w oparciu o zebrany materiał językowy.
29. Istota i funkcje stylizacji archaicznej. Omów problem, odwołując się do wybranej powieści historycznej.
30. Jak tworzymy nazwy własne? Przedstaw problem, analizując nazwy firm i sklepów z Twojego miasta i regionu.